

AGROLESNICKÉ SYSTÉMY: SILVOPASTEVNÍ

Založení farmy	1980
Specializace	Chov ovcí a prasat
Rozloha farmy	130 ha
Počet zaměstnanců	2
Rok založení agrolesnických ploch	1980
Adresa	Camino del Puerto s/n. CP 23110 Pegalajar - Jaén (SPAIN)
Webová stránka	-

Farma je zaměřena na chov a výkrm ovcí a prasat za účelem prodeje masa. Nachází se na místě, kde převládají porosty dubů, ve kterých se provádí zahušťování výsadeb a péče o ně. Na farmě jsou každoročně vysévány obiloviny pro výkrm vlastních hospodářských zvířat. Zvířata se kromě toho živí také pastvou a zbytky po pěstování obilovin.

Farma se před začátkem současného využití specializovala na chov koz a mléčného skotu. Práce v lese se prováděly od založení farmy, přičemž prořezávky dubů se dělaly od doby, kdy byla oblast před staletími upravena. Prořezávky však byly v 70. letech velmi necitelné a nevratně poškodilo duby. Techniky prořezávky stromů již byly přizpůsobeny současným znalostem v péči o stromy, které jsou popularizovány organizacemi jako IFAPA (Institut výzkumu a vzdělávání v zemědělství a rybolovu v Andalusii) a UCO (Univerzita v Córdobě), aby se zajistilo, že strom bude žít dlouhou dobu a v dobrém zdravotním stavu.

V současné době je chov ovcí v ekologickém režimu využívajícím pastviny a obiloviny produkované na farmě. Stromy zasažené nevhodnými prořezávkami a různými chorobami, jsou ošetřovány opatrně a jsou využity poznatky získané od odborníků na dané téma na různých kurzech a konferencích, přičemž na personál, provádějící péči o duby, je dohlíženo. Hledá se co nejvíce udržitelný způsob hospodaření v rámci možností farmy.

Ptačí budky se používají k rozmnožování ptáků, kteří se živí hmyzem a larvami (možní budoucí škůdci na dubu). Toto opatření podporuje biologický boj proti škůdcům před používáním fytosanitárních produktů a to z toho důvodu, aby se snížilo používání chemických přípravků, které jsou negativní jak pro zdraví lidí, tak pro životní prostředí.

- Je brzo pro pozorování velkých změn způsobených prořezávkami, péčí o stromy a zahušťováním výsadby, protože duby reagují na změny velmi pomalu. I přes to, že některé zásahy byly provedeny již před lety, stále se nedají pozorovat významné změny.

Dá se říci, že tento systém je dědictvím farmy, protože základní agrolesnické praktiky se zde používaly tradičně i když s jinými technikami a mechanismy. Organizace jako IFAPA, Hinojosa del Duque a Universidad de Córdoba informují farmáře o nových formách péče o les, aby se zajistilo jeho zdraví a produktivita. V současné době jsou některé techniky používané na farmě experimentální a mají sloužit ke zlepšení stavu stromů. Neexistují žádné dotace na provádění těchto praktik (výsadby stromů, ochrana proti škůdcům atd.), je to vlastník který opatření financuje, protože ví, že jsou nezbytné. I když v případě této farmy existuje iniciativa financovaná lokálními firmami a obcemi z okolí, která poskytuje pomoc při výsadbách vedoucích ke zvýšení zakmenění dubových lesů.

Velmi důležité je:

- 1. Znat dobře využívané prostředí: ne všechny agrolesnické praktiky jsou vhodné pro danou oblast.** Znat dobře charakteristiky farmy je velmi důležité při rozhodování jaké praktiky použít, aby byly následně úspěšné. Například třešně naočkované lanýži nemohou být vysazeny v kyselých půdách, protože dávají přednost půdám bazickým.
- 2. Osvojit si prováděné techniky správně: je velmi důležité si natrénovat a osvojit techniky, které jsou prováděny v agrolesnických systémech, aby se předešlo škodám.** Například při prořezávkách dubu je třeba zacházení s náradím tak, aby nedošlo k poškození stromů a tím umožnění vstupu patogenů do rány, a zároveň aby bylo dosaženo odpovídajícího růstu a produkce.

ZPŮSOB ZALOŽENÍ AGROLESNICKÝCH POROSTŮ

Do souboru opatření prováděných na farmě patří:

- 1. Prořezávka lesa prováděná motorovou pilou a traktorem s přední radlicí.**
- 2. Kontrola výskytu škůdců, poškození listů a ztráty olistění způsobené hmyzem.** Na boj se škůdci se používají netoxické produkty a biologická kontrola pomocí přírodních predátorů.
- 3. Zahuštění výsadby stromů: vysazují se předpěstované sazenice ze semen stromů z farmy v pravidelných rozestupech 10-12 m mezi rostlinami.** Ochrana vysazených stromů se provádí pomocí pletiva o výšce 2 m. Přirozené zmlazení je také ochraňováno.

HROZBY/ VÝZVY/ DOPORUČENÍ

- **1. Konkurence s intenzivní produkcí:** Extenzivní produkce nemůže soutěžit v číselných ukazatelích s intenzivní produkcí – náklady jsou vyšší a to snižuje zisky.
- **2. Podpora státu:** Existuje velmi málo podpory tomuto typu hospodaření, jak finanční, tak technické.
- **3. Trhy:** Smlouvy uzavřené s ostatními státy stavějí lokální produkty do nevýhodné situace, kdy se podrobují četným hygienickým kontrolám a kontrolám kvality ve srovnání s výrobky ze zahraničí, které podléhají méně přísným normám.
- **4. Přírodní podmínky:** Nedostatek deště a zvyšující se teplota, domácí i zavlečení škůdci, přetížení hospodářskými zvířaty, atd. vystavují tyto agroekosystémy stále většímu riziku.

Agrolesnické praktiky, které jsou dobře provedené a přizpůsobené podmínkách farmy, mohou být velmi prospěšné pro udržení nebo i zlepšení produkce. Je třeba udělat důkladnou studii možných opatření pro různé oblasti. Po získání nezbytných znalostí a dovedností můžete získat maximální využití zdrojů farmy a současně zachovat trvale udržitelnou produkci.

V tomto případě, kdy se jedná o systém, který reaguje na změny velmi pomalu, je příliš brzo hodnotit provedená agrolesnická opatření. Získané rady a školení však naznačují, že provedené praktiky vedou ke zlepšení podmínek produkce a tím k ekonomické i ekologické udržitelnosti.

PLÁNY DO BUDOUCNA

Farma je v režimu ekologického zemědělství a je obhospodařována v rámci pravidel které tento systém má. Do budoucna by farma měla přejít pod biodynamický model a učinit tak další krok vpřed směrem k více přírodě blízkému provozu v rámci udržení ziskovosti.

RADA NA ZÁVĚR

1. Znalost předpisů stejně jako možnosti dotací: je nutné držet krok s požadavky týkajícími se předpisů, které musí být splněny v rámci každého typu využití.
2. Odborná příprava: v kterémkoli z aspektů, který řídí provoz zemědělského podniku, od ekonomiky po péči o rostliny a zvířata.
3. Znalost prostředí farmy: zohledněte možnosti, které nabízí území, na kterém se chystáte realizovat vaši aktivitu a neprovádějte postupy, které nejsou ziskové nebo jsou vyloženě nevhodné vzhledem k charakteru farmy.

KLÍČOVÁ SLOVA

Silvopastorální, ovce, prasata, ekologické zemědělství, dub, prořezávky, výsadby

Základní doporučení farmáře:

“Před zahájením jakékoli aktivity spojené s agrolesnictvím je důležité vědět, jestli bude prosperovat v budoucnu a tudíž bude zdrojem příjmů pro majitele a zaměstnance a také, jestli se bude jednat o systém šetrný k životnímu prostředí.”

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

